

Telefon šte. 3040

VOJNI INVALIDI

GLASILO UDR. VOJNIH INVALIDOV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
OBLASTVEGA ODBORA V LJUBLJANI

List izhaja vsakega 25.
v mesecu. Posamez
na številka 1 Din. —
Naročnina mesečno
1 Din. Rokopisi se ni
vračajo Nefrankira-
na pisma se ne spre-
jemajo. — Uredni-
štvo in upravnništvo
v Ljubljani. Ši
Peterska vojašnica
Telefon šte. 3040

Nj. Vel. Kralj nam je poklonil zastavo

Središnji odbor je izrazil Nj. Vel. kralju Aleksandru I. želje vojnih žrtev kraljevine Jugoslavije, da bi dobile kot trajen viden spomin, v katerem se zamore najlepše predstavljati čast in slavo padlih in umrlih borcev in še živečih vojnih žrtev, svojo zastavo.

Nj. Vel. kralj je uslišal te želje in je obljubil, da bo podaril zastavo našemu združenju.

In sicer je prejel Središnji odbor sledeči dopis maršalata dvora:

»Maršalatu dvora je čast obvestiti Vas, da je Nj. Vel. kralj blagovolil podariti zastavo Združenju vojnih invalidov, Središnjemu odboru v Beogradu na njegovo prošnjo od 13. julija t. l.«

Plemeniti čin našega najvišjega vojskovodje in velikega dobrotvorca nas nepopisno navdušuje.

Vojne žrtve Jugoslavije smo s tem deležne izredne časti, kakor najzaslužnejši državljani.

Odslej bomo imeli svoj najlepši vidni znak, v katerem se simbolizira vse naše delo in žrtvovanje.

S to zastavo bo ovenčana nevenljiva slava padlih in umrlih borcev in bo predstavljala tudi posebno najvišje odlikovanje naših invalidov, ki prejmejo med svoje vrste iz rok svojega najvišjega vojskovodje prapor, ki naj jih vodi naprej k nacionalnim in stanovskim idealom.

Naše združenje, kot izkušen dolgoletni vodnik in tolažnik svojih zaslužnih članov, pa mora biti ponosno na to visoko odlikovanje in priznanje.

Pod našo zastavo, pod simboličnim znamenjem hoče zbrati vse naše vojne žrtve in jih voditi v duhu narodnega ujedinjenja in medsebojnega bratstva k boljšemu stanovskemu napredku.

Naša zastava bo znak odlike za vsakega posameznika, ki spada med članstvo združenja.

Ona bo predstavljala padle in umrle borce, invalide in druge vojne žrtve v veke med našim narodom, pa tudi pred bodočimi rodovi.

Kot svetinja vsled vojne preminulih življenj, žrtvovanih udov in prelite krvi, naj se dviga v čast in ponos žrtev vojne za osvobodjenje.

Z zahvalo Nj. Vel. kralju za vedno in tudi to pot izkazano skrb in odlikovanje naših vojnih žrtev, kličemo:

Živio Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. in Njegov prevzvišeni Dom!

Za novo zastavo je naročena skica pri akademiknem slikarju gosp. Jovanu Pešiču.

Ker je upati, da bo zastava kmalu gotova, pripravlja Središnji odbor svečanost razvitja in blagoslovitve.

Pri svečanosti bodo prisostvovali delegati iz vse države.

Če človek zasleduje vse to naše stanje, vidi nebroj komplikacij, ki samo odrekajo možnosti in nadaljnjo pot do potrebnih pravic.

Zato pa vse to kliče po nujni reviziji invalidskega zakona, ki naj vse take nedostatke odpravi, da bodo vojne žrtve prišle do svojih prepotrebnih pravic.

Tekoča vprašanja

Vsakemu izmed nas je predvsem najvažnejše, ako se bo to stanje v invalidskem vprašanju spremenilo in pa kdaj?

V zadnjem času smo toliko razpravljali in slišali razna pojasnila in izjave merodajnih faktorjev, da priznavajo nepravilnosti in pomanjkljivosti in nam obljubljajo kar bo le mogoče storiti.

Vsled tega smo skoro prepričani, da lahko pričakujemo čimprejšnjo revizijo invalidskega vprašanja.

Pripravili smo zopet svoje predloge, posetili in nadlegovali zopet različne faktorje, ki so merodajni za rešitev. — Vse to je storilo naše Združenje in sedaj pričakujemo.

V tem pričakovanju povprašujemo naši tovariši: Kdaj se bo to zgodilo?

Tovariši! Na to vprašanje se je treba zavedati, da je odvisno od nas samih in od prilik ali razmer. Če bo naše Združenje tako smoteno, složno in živahno delovalo naprej za naše pravice, nam je pričakovati zboljšanja kmalu in sicer kakor smo se uverili, po naših akcijah najbrže že to jesen. Treba pa je vpoštevati današnji čas in razmere, ki vsekako največ zadržujejo.

Apelirajmo nadalje vsi, da spravimo naše vprašanje v predvidenem času v razpravo in smo prepričani, da se bo pokazalo mnogo možnosti kljub današnjim razmeram za zboljšanje, ako ga vzamemo iz stvarnih in dobro premišljenih temeljev, kakršnih smo si že mnogo predvideli.

Drugo vprašanje: Kdaj bomo dobili izplačano zaostalo invalidnino?

Pozvani smo bili, da pošljemo prijave zaostankov in pobotnice. Pričakujemo torej izplačila.

To pa danes tudi še ni rešeno.

Naše Združenje se zanima tudi za to, da bi se izplačali zaostanki, ker v teh težkih časih vojne žrtve najbolj trpe in najtežje čakajo.

Čitamo, da bo v novem zakonu o kovanju srebrnega denarja, da se ves čisti dobiček od kovanja srebrnega denarja unese v državno blagajno kot izredni dohodek, ki se ima porabiti v prvi vrsti za likvidacijo državnih obveznosti iz prejšnjih let. Zato je naš Središnji odbor napravil že apel in najbrž tudi potrebno intervencijo, da bodo od teh dohodkov tudi deležne v prvi vrsti nekaj vojne žrtve, da bodo dobile svoje težko pričakovane, a še neizplačane zaostanke invalidnin.

Za revizijo trafik

Pri trafikah je prvenstvo vojnih žrtev zelo neizvedljivo vsled nepristopnosti in ker ni nobene prave omejitve.

Veliko trafik, po večini najboljših, je v rokah nezaščitenih oseb, ki niso od tega odvisne.

Vsled mnogih pritožb je Središnji odbor prevzel tudi v tem vprašanju svojo akcijo. Predlagal je monopolski upravi, da bi sklicala o tem vprašanju anketo v svrhu razčiščenja in utrditve vseh nepravilnosti.

Vojnim žrtvam danes ni mogoče dobiti toliko velikih trafik, ki bi kaj nesle in bi se mogle od njih preživljati. Boljše trafike sploh ne pridejo iz rok nezašči-

tencev, ker prehajajo na njihove naslednike. Ker mnogi nepotrební drže trafike poleg drugih obratov kot postranski zaslužek, zato jih je toliko, da je med njimi velika konkurenca. Logično je, da nova trafika ne more imeti tako ugodne pozicije, da bi mogel prodajalec konkurirati in eksistirati. Na ta način ne pomaga prvenstvo nič. Če pa se poleg zaščitenca ustanovi nova trafika v lokalu, ki je že iz drugega ozira dobro obiskovan, kar je pri trgovcih in gostilničarjih mnogo slučajev, priveže dotični vse odjemalce nase in uniči zaščitenca.

Te razmere napravljajo vsako prvenstvo zaščitencev nesmiselno.

Središnji odbor pravi, ako bi predlagana anketa ali revizija izostala, bo primorano združenje preko svojega organa Ratnega invalida otvoriti anketo in javno iznesti vse podatke, da se bo videlo, da je med zakupniki mnogo takih, ki bi se morali celo sramovati svoje preteklosti ali pa svojega imovinskega stanja in eksploatacije svojih bližnjih.

Kakor se vidi iz poročila, se v nekaterih krajih celo ne vpraša invalidskega združenja kakor je predpisano, ter se tudi drugače ne vpraša vojne žrtve glede prvenstva.

Treba bi bilo tudi gledati pri podelitvah, da ne bodo odvzemale nove trafike potrebnim trafikantom njihovega primerne zaslužka, od katerega žive.

Vse nepravilnosti, nedostatki in zlorabe bi se morale ugotoviti potom komisijskega pregleda po monopolski upravi.

Intervencija Ciamaca na konferenci v Lausanni

Svetovna internacionala invalidov in bojnikov »Ciamac« je stavila ob priliki reparacijske konference tudi svoj veto. Predsedstvo je 30. junija t. l. na posvetovanju v Strassburgu sklenilo in odposlalo francoski in nemški vladi sledeči telegram:

»Predsedstvo Ciamaca, sklicano na posvetovanje vsled reparacijske konference, pošilja nujni apel nemški in francoski vladi za rešitev obstoječih težkoč v istem duhu medsebojne zastopnosti in dobre volje, kakršen vlada med bivšimi nemškimi in francoskimi vojnimi udeleženci, združenimi v Ciamacu: Ako so vojaki, ki so se borili med seboj štiri leta, opustili vsako medsebojno sovražnost, ter so mogli zavezati vozle zaupanja in pričeti skupno delovati, mora biti mogoče to tudi vladam.

Ponovni sklepi Ciamaca zahtevajo končno popolno likvidacijo vojne ter vseh vojnih dolgov kot predpogoj za zopetno oživiljenje gospodarstva.

Ureditev, ki ne bo oškodovala nobene države napram drugi, ne bo dovedla samo svetovnega gospodarstva k zopetnem cvetenju, temveč predvsem vpostavila zaupanje v svetu.

V svojstvu kot zastopnika vojnih udeležencev sta podpisana prepričana, da tako nemški kakor francoski člani Ciamaca žele nujnega nemško-francoskega edinstva, v katerem vidijo predpogoj trajnega in plodovitega miru v Evropi.

Henri Pichot, častni predsednik Union Fédérale in predsednik Ciamaca.

Erich Rossmann, predsednik Reichsbund in podpredsednik Ciamaca.

Širite »Vojnega invalida«

Širite »Vojnega invalida«

Širite »Vojnega invalida«

Nekaj slučajev, ki dokazujeje upravičenost zahtev

Stanje, kakršno je nastalo sedaj med našimi vojnimi žrtvami, je, kakor pravi glasilo »Ratni invalid«, porazno.

Popisovanje za statistiko, katero je izvršilo naše združenje, je pokazalo velike nepravilnosti, ki jih morajo trpeti naše vojne žrtve. Velikanska je umrljivost med njimi, kar so pokazali dopisi nekdanj organiziranim članom in članicam, katere je združenje zopet pozvalo, toda so prišli nazaj, da so dotični že umrli.

Ponekod v celih občinah nihče ne sprejme invalidnine samo vsled cenzusa, zamude prijav in drugih odklanjajočih vzrokov. Zelo veliko pa je sploh nerešenih predmetov, ker so invalidska sodišča še preobložena z akti, ki jih do sedaj še niso mogla rešiti. In vendar že po treh letih, odkar je nov invalidski zakon.

Če pogledamo malo globlje med naše vrste, vidimo mučne slučaje, vsled katerih morajo trpeti.

Vzemimo nekaj najglavnejših.

Kako je z invalidi-bolniki? Kdo bi mogel trditi, da trajne bolezni ni bilo mogoče dobiti v vojni? Kdo more natančno vedeti, kakšne okolnosti so vplivale v vojni na razvoj bolezni? Zato je mnogo ljudi, ki direktnih poškodb ne vedo navesti, zato pa niso zaščiteni.

Tov. Županič piše v Ratnem inv. Zakon jim je vzel pravice, torej so danes neinvalidi. Vendar pa jim priznava brezplačno zdravljenje. Torej, ali so invalidi ali niso? Ako so, jim pripadajo vse beneficije, ki so z zakonom predvidene. Ako pa niso, potem ne morejo uživati nobene beneficije. To je edino mogoče iz pravnega stališča. Zakonodavec pa jim vendar ni mogel popolno negirati obilježja vojnih invalidov.

Iz tega sledi, da so invalidi in bi se jih ne smelo ločiti s trohico zaščite. Pomislimo na slučaje glede onih, ki imajo sodne kazni?

Invalid, ki ni prestal bogve kako veliko kazen, včasih celo malenkostno,

ne dobi več invalidnine in nobene druge pravice. On ni več invalid.

Ali ni to huda kazen? Močno pohabljen človek, pa niti ne more izlečiti svoje rane in popraviti svoje proteze, da bi se mogel vsaj gibati?

Če je imela vdova slabega moža, da je dobil kake kazni, ali pa sirota takega očeta, zato pa tudi takim vdovam in sirotam ne pripada podpora? Saj same vendar nso ničesar zakrivila.

Ali pa pogledjmo našega trpina, ki gre s trebuhom za kruhom v inozemstvo. Nič slabega sluteč pride nazaj in se prijavi, toda svojih prejšnjih pravic ne dobi nazaj, ako je bil nad tri leta odsoten. V inozemstvu celo ni vedel za take predpise, niti ga ni nihče informiral o tem. Čudno, zakaj tak človek izgubi pravice? Čudno je tudi, da se meri siromašnost po razmerah nazaj.

Kako se more upoštevati gmotno stanje po času med vojno? Tudi se ne da razumeti, kako more vplivati premoženje kakega drugega, čeprav sorodnika na gmotne razmere invalida, kar se upošteva pri tako zvanem združništvu, ki ga v takih slučajih sploh ni? Ko človek danes živi in če nič nima ali pa, če je vse izgubil, a ne po svoji krivdi, v kakih gmotnih razmerah je sedaj. Premoženje drugih ne koristi invalidu nič.

Ali pa dotični, ki se niso pravočasno prijavili kljub temu, da so imeli svoje pravice že priznane? Zakaj zato izgube vse pravice? Oni so se pač vsled nevednosti zakasnil, zato naj bi kvečjemu izgubili za ves dotični čas pravice zakasnenja.

Pravica obnavljanja zadeve gre samo enkrat. In vendar se tolikokrat stanje naknadno izpreminja, prihajajo spremembe odredb, bolezni, poškodbe itd.

Invalid je bil pred leti reduciran, pa so mu pozneje vsled nastalih komplikacij odvzeli del uda, vendar pa nima možnosti obnovitve samo zato, ker je bil reduciran.

Pred kongresom Ciamaca

O kongresih te internacionalne svetovne organizacije vojnih žrtev in bivših bojevnikov smo v našem listu stalno poročali.

Tudi naše združenje je včlanjeno v tej zvezi, ki ima svoj sedež v Ženevi in je pošiljalo do leta 1929 svojega delegata na zborovanja. Pokojni predsednik tov. Peter Lazarevič je bil celo podpredsednik v Ciamacu in je zastopal obenem naše interese kot delegat.

Odkar pa je prevzel posle Središnega odbora komisar, nismo več čitali, da bi bilo zastopano naše združenje pri kongresih Ciamaca, pač pa so bili navzoči neki drugi oficijelni zastopniki iz Jugoslavije.

Novo izvoljeni Središnji odbor je stopil zopet v stik s tajništvom Ciamaca in ima naše združenje plačano vso članarino.

Potrebno je torej, da se naše zastopstvo zopet udeležuje zborovanj te internacionalne, ki ima zelo velik pomen za vprašanje žrtev v vseh državah.

V Ciamacu so odlični strokovnjaki in ima isti možnost velikih akcij v različnih vprašanjih, posebno, ker je v sedežu in stiku z mednarodnim uradom dela pri Društvu narodov.

Letos je sklicano glavno zborovanje Ciamaka na Dunaj, in sicer od 1. do 3. septembra 1932.

Potrebno je torej, da naše združenje pošlje vsaj enega delegata na to zborovanje. Središnji odbor namerava poslati zastopnika, vendar pa ima težkoče glede stroškov. Kot poročila, je zaprosil za podporo v to svrhu.

Utemeljuje, da je moment, da se na kongresu sliši tudi beseda delegata vojnih invalidov Jugoslavije, ker to ni samo v našem interesu, ampak v interesu naše države.

Apeliramo, da se omogoči zastopstvo našemu delegatu na tem internacionalnem kongresu na Dunaju od 1. do 3. septembra t. l.

O poteku tega kongresa upamo, da nam bo mogoče našim čitateljem poročati. Važne so predvsem resolucije, ki se vedno tičejo vprašanja vojnih žrtev in bivših borcev vsega sveta, ker so iste izročene Društvu narodov. Prejšnja leta smo objavili take resolucije vsaj v najvažnejših točkah.

Kako so zadovoljni naši tovariši v Nemčiji?

Znano je, da so bile v Nemčiji nove državnozbornske volitve. V njihov rezultat spuščati se iz političnega stališča za nas nima smisla. Pač pa nas gotovo zanima, kako so zadovoljni naši tovariši po volitvah glede zboljšanja njihovega položaja.

Oficijelno glasilo njihove organizacije piše: Nemška republika je prestala tudi te državnozbornske volitve, ki so prišle tako nepričakovano, kot so bile potreben. Če bi Papenova vlada, kateri se imamo zahvaliti za razburljive tedne volilnih borb, izjavila, da ni pričakovala drugačnih izidov, bi večje stranke v redkem soglasju tako storile, kot bi ravno one bile zadovoljne s številom njim pripadlih mandatov, nas pa, rečemo odkrito, ta izid volitev ne zadovoljuje.

S stališča interesov vojnih žrtev površno opazovano imajo ravno one stranke nedvoumno večino, ki so se skušale med svetovnim bojem z enostranskimi obljubami. Sedaj naj pokažejo, kaj je resnice na njihovih volilnih obljubah.

Nov državni zbor ima sigurno narodno socialistično in komunistično večino, ki brez vsake pomoči lahko vrže Papenov kabinet. Ista je v stanu izvršiti vse svoje radikalne probleme. Oba zunanja krila imata v novi skupščini nalogo, ki sta jo dajala volilcem.

Narodni socialisti in komunisti so sedaj sami dovolj močni, da brez pomoči drugih strank vržejo vse dosedanje začasne odredbe, vsa pravna poslabšanja, vse zmanjšanje rent na polju preskrbe vojnih žrtev in jih napravijo zopet tekoče in zboljšane.

Socialni demokratje so potom predsednika parlamenta izjavili, da jim bodo pri izvedbi volilnih obljub pomagali.

Mi hočemo, pravi predsednik parlamenta, oni večini parlamenta, ki ima

besede »socialistična« na ustih, podpreti praktične predloge k ublažitvi in odpravi krize po socialnih ukrepih.

Za vojne žrtve se obeta »tretja država, blažena država«. Narodni socialisti in komunisti imajo že sami sigurno možnost izvesti, kar so obljubili samo vojnim žrtvam. Sedaj pa pravijo tudi socialni demokratje, da hočejo v tem pravcu sodelovati; torej sta dve tretjini večine za zboljšanje preskrbe vojnih žrtev v parlamentu.

Še nikdar ni bila situacija — površno opazovano — tako ugodna, kot po 31. juliju 1932.

Zahteve bivših bojevnikov v Ameriki

Pri nas se borimo pohabljeni in sirote za odškodnino vsled vojne, v Ameriki pa jo hočejo imeti sploh bivši bojevniki, ne glede na to, ako so danes zdravi. Ker se pač pozna kriza tudi tam, jim je vlada odklonila njihove zahteve, zato so pričeli demonstrirati. Najprvo so se vršili v Washingtonu močni polični boji s policijo, potem pa so bivši bojevniki zasedli cele ulice in se utrdili po hišah in ležiščih. Vsled krize, pri kateri morajo trpeti, so zahtevali od Združenih držav podporo v skupnem zne-

sku 2 milijardi dolarjev. Vlada jim je zahtevo odklonila in jih naročila razgnati. Parlament pa jim je bil pripravljen nuditi veliko manjšo vsoto. Obljubili so jim tudi brezplačni povratek domov. V svojih ležiščih so se organizirali čisto po vojaško in so imeli celo svojo policijo, skupno kuhinjo in postrežniško osebje. Zbranih je bilo okoli 15.000 bivših bojevnikov.

Po neuspelih pogajanjih s predstavniki bojevnikov, jim je policija s pomočjo vojaštva zažgala ležišče in jih razgnala.

Kmalu pa se jih je okoli 6000 ponovno zbralo. Pomagale so jim odlične ameriške dame, ki jim nabavljajo hrano in jim dajejo tudi podpore.

Dame so tudi posredovale pri vplivnih ameriških državnikih, da se zavzamejo za te bivše bojevnike.

Po ležiščih pa so se pojavile nalezljive bolezni vsled nehižene, ki prete tudi ostalemu občinstvu.

Pri tem pa bojevniki vztrajajo in nočejo odstopiti od svojih zahtev.

Vsled dobredelne akcije dam se vračajo v ležišče tudi nekateri bojevniki, ki so prej že zapustili svoje tovariše. Pripeljejo pa s seboj celo družine.

Iz tega se vidi, da napravljajo ameriški vladi velike skrbi, tega pa je predvsem kriva brezposelnost.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje: Tov. Šuklje Martin je zaprosil davčno upravo in ga je oprostila plačevanja davkov, ker je 100% invalid.

Davčna uprava pa ga je obvestila, da je oproščen le pridobninskega davka, ne pa tudi zemljarine?

Odgovor: Zakon o neposrednih davkih določa, da se more oprostiti pridobnine take osebe, katerih zaslužek ne presega mezde navadnega delavca v dotičnem kraju in ki bi drugače obremenjevale državo in samoupravne edince. To pa le, če imajo zaslužek samo od ene vrste poklica, to se pravi, ako niso obrtniki in še posestniki. Glede zemljiškega davka pa ni v zakonu nobene oprostitve, torej je postopanje davčne uprave čisto pravilno. Invalidnost sama kot taka ne oprošča popolnoma nobenih davkov, pač pa le gori navedeni gnotni pogoji. O oprostitvi odločajo davčne komisije.

Vprašanje: V Ptujju imamo slučaj, da je 30% vojni invalid, ki je v samoupravni službi, zaprosil za odkupnino. Po inv. zakonu ima pravico samo do 50% osebne invalidnine, po prejšnjem inval. zakonu pa do cele. Prosil je že po prejšnjem inval. zakonu za odkupnino, a se mu ni mogla izplačati, ker je med tem izšel nov zakon. Kljub temu, da je z dokumenti dokazal, da ima tudi po tem zakonu pravico do odkupnine, je dobil prošnjo odklonjeno z motivacijo, da za take slučaje ni zakonske podlage. Ali je tako postopanje po zakonu pravilno?

Odgovor: Invalidskizakon v § 78., kjer določa, komu se ne daje odkupnine, nič ne omenja, da bi je samoupravni uslužbenci ne smeli dobiti. Iz tega razloga mu gotovo niso odklonili prošnje. Pač pa je bil mogoče vzrok ta, da ni dokazana ali smatrana dovolj praktična uporaba ali namen kapitala.

Če je človek v stalni javni službi, ne potrebuje eksistenčne vpostavitve. Glede odkupnine se ne sme smatrati, da jo prosilec mora dobiti. V tem oziru je popolnoma prepuščeno komisiji, da jo smatra za potrebno in da jo mogoče dovoli, ker je to medsebojna pogodba. Tudi invalid ni primoran, da jo vzame, ako smatra, da mu pogoji niso všeč, zato ne podpiše pogodbe ali pristanka.

Vprašanje: I. I. vpraša, ako ima invalid-bolnik, ki je po invalidskem zakonu zaščiten samo glede brezplačnega zdravljenja, to pravico samo, če je siromašen ali tudi drugače? Dalje, ali ima pravico samo za one bolezni, dobljene v vojni, ali za vse? Kako se je treba prijaviti za zdravljenje, ker invalidi-bolniki nimajo rešenj po novem invalidskem zakonu za dokaze?

Odgovor: Ker imajo invalidi-bolniki pravico zdravljenja po določbah §§ 16 do 20 inval. zakona, veljajo zanje vsi tisti pogoji kot za vse druge invalide.

Zdravljenje dobijo tudi v slučaju, če niso siromašni.

Če pa imajo invalidi-bolniki od 60% naprej nesposobnosti, imajo ravno tako pravico brezplačnega zdravljenja za vse bolezni in ne samo za one iz vojne, kajti zakon pravi pod pogoji zgoraj navedenih paragrafov in isti ne delajo za bolnike nobenih izjem.

Ker nimajo invalidi-bolniki novih rešenj, je določeno, da predložijo pri zahtevi zdravljenja še stara rešenja po zakonu iz leta 1925 in zadnje odrezke, odnosno potrdila, da jim pokojnina pred 1. 11. 1929 ni bila ustavljena.

Brezplačne voznje, ki je v zvezi z brezplačnim zdravljenjem, pa invalidi-bolniki ne morejo dobiti, ker zanje dotične določbe v invalidskem zakonu niso omenjene, oziroma vpoštene.

Naše gibanje

INVALIDSKA DOBRODELNA TOMBOLA V MARIBORU.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru priredi, kakor vsako leto tudi letos, v nedeljo 2. oktobra ob pol 15. na Trgu Svobode v Mariboru veliko invalidsko javno tombolo, katere dobiček je namenjen za podporo najrevnejšim članom in članicam (za božičnico).

Prireditelj bo zopet ena najlepših in polna bogatih dobitkov. Že danes lahko povemo, da bo 10 glavnih dobitkov, in sicer prva tombola kompletna spalnica ali 3000 Din v gotovini, druga tombola najmodernejši radio aparat, tretja možko ali damsko kolo, četrta kompletna kuhinjska oprava, peta fantovsko kolo, šesta otomana, sedma voz premoga, osma vreča fine moke. Poleg tombol bo 15 bogatih desetink, 30 petink, 40 četrtnik, 80 tern in 200 amb s krasnimi dobitki, med temi razna oblačila, živilski predmeti itd.

Vsi tisti, ki jim bo sreča mila, bodo popolnoma zadovoljni in veseli.

Nihče naj ne zamudi redke prilike in naj si vsak pravočasno oskrbi tombolske tablice, ki so na razpolago po 2 Din 50 par komad v vseh trafikah in v invalidski pisarni.

Prosimo cenj, občinstvo, da se zanima in podpre to akcijo, ki ima zelo humanitarni namen, ter pridno posega po tablicah.

Tudi cenj, trgovce in podjetnike prosimo, da nam pomagajo s prostovoljnimi prispevki ali dobitki in naj ne odklanjajo odposlancev, ki se bodo zglasili pri njih s pooblastili.

Posebno pa pozivamo naše tovariše in tovarišice, da se v čim večjem številu udeležijo tombole in tudi, ako morejo prispevati s kakimi dobitki, n. pr. sadje, poljske pridelke, življenjske potreščine itd. Zavitek ali paket se lahko pošlje po pošti ali z avtobusom na stro-

ške udruženja. Slično so storili tudi lani, zato se tudi sedaj priporočamo.

Ptuj. Po železniške legitimacije naj pridejo: Kukovec Janez, Rotman 19, Plohl Tomaž, Slavščina 30, Peter Martin, Pobrež 147, Kogler Josip, Destinca 4, Slana Blaž, Hlaponci 45, Krajnc Jože, Lasigovci 6, Bratec Ivan, Pacinje 18, Peteršič Janez, Pacinje 27, Kotolenko Anton, Gorenjski vrh 24, Kojc Stefan, Sedlašek 157, Jazbec Franc, Podložje 6, Kramberger Leopold iz Ptujja in Lorber Jakob iz Stoprcev 50, ker so nam iste le v napotje.

Istočasno pozivamo vse člane in članice, da pridejo čimpreje poravnati svoje obveznosti, t. j. plačati članarino in naročnino za list za nazaj in naprej do konca leta. Kdor ve, da je dolžan organizaciji za nazaj in da ni poravnal še vsega do konca t. l., naj to čimpreje uredi, najkasneje pa do 15. septembra, ker v nasprotnem slučaju bo odbor prisiljen vse take zamudnike kratkoma črtati in jim ustaviti list »V. I.« Toliko na znanje nerednim članom in članicam.

Smrtna kosa.

Dne 14. julija 1932 je umrla Frančiška Sluga, viničarka v Murščaku, št. 52, pošta Slatina Radenci, 73 let stara, mati v vojni padlega sina Jožefa Sluga.

Podporo je prejela do konca meseca februarja 1929, takrat pa so ji jo naenkrat ustavili, ker se ni prijavila sodišču v smislu določil novega invalidskega zakona.

Imenovana je bila že stara ženska, ni znana in tudi ni videla čitati, o dolžnosti prijave leta 1929 pa ni ničesar slišala. Ostrina zakona pa ne pozna takih okoliščin in je njena nevednost vzrok, da je izgubila podporo, katera bi ji bila z ozirom na njeno visoko starost res potrebna še tembolj, ker je bila revna viničarka brez vsakega premoženja.

O dolžnosti prijave je zvedela šele dne 16. maja t. l. v Gornji Radgoni o priliki občnega zbora tamkajšnjega Krajevnega odbora udruženja vojnih invalidov.

Poleg drugih redukcij pomaga reducirati naše vrste neizprosna smrt.

Ohranimo pokojnico v lepem spominu, njenim sorodnikom pa izrekamo naše sožalje.

Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Gornji Radgoni.

Krajevni odbor UVI v Trziču poziva vse tiste, ki so se o priliki podpisovanja vpisali kot člani, a niso še oddali svojih slik za članske knjižice, da naj iste takoj oddajo v pisarni kraja odbora. Odbor ne more tako dolgo čakati na posameznike, ker mora to delo zaključiti.

Kdor ne bo imel članske knjige do občnega zbora, se ga bo črtalo iz imenika članstva, kajti tudi v tem oziru mora vladati red.

Pozivamo tudi one, kateri do danes še niso poravnali članarino, naj to store takoj, sicer se jih bo črtalo istotako iz imenika članov, kajti ni treba čakati, da bodo mogoče dobili prej podporo, potem pa poravnali članarino. Da tedaj mora vsak imeti poravnano, drugače se ga tudi pri razdelitvi podpor ne bo upoštevalo. Ako drugi lahko poravnajo vse, naj še dotični, katerih pa je itak malenkostno število. Do sedaj ni bilo treba še v letošnjem letu dajati takega poziva, ker se pa bliža leto že h koncu in nas čaka še ogromno dela, smo prisiljeni k temu. — Odbor.

Pomagajmo pogorelcu. Žrtev požara je postal naš marljivi član Peter Meglič od Sv. Ane nad Trzičem, ker mu je zlobna roka podtaknila ogenj. Pogorel mu je ves letošnji pridelek in uničeno je vse njegovo orodje: vozovi, slamoreznica itd. tako, da trpi ogromno škodo. Pogorel je hlev do tal, ostal je samo kup kamenja. Zavarovan je bil za malenkostno vsoto, katera mu izdaleka ne bo zadostovala. Zahvaliti se ima le požrtvovalnosti gasilnega društva od Sv. Ane, posebno pa trziškimi gasilcem, ki so bili v nekaj minutah na mestu požara, da so mu rešili skromni dom, kateri stoji nekaj metrov od gospodarskega poslopja, sicer bi bil popolnoma uničen.

Imenovani je obče znan po trziški okolici kot »furman Peter od Sv. Ane«, ker je dan za dnem na cesti s svojim konjičem, kateri mu služi skromni kruh

bodisi pozimi ali poleti. Njega vidiš jutraj prvega, ko že pripelje s hribov hlode na kolodvor in se zvečer zadnji vrača domov. Kljub temu, da ima naš Peter amputirano nogo visoko nad kolonom, prekaša vse št. Anske furmane, ker ima dobro voljo in se trudi, da skromno preživi svojo družino, katera baš ni maloštevilna. Nujne pomoči je potreben.

Tovariši, priskočimo mu na pomoč vsak po svoji skromni moči in zmožnosti, da mu pomagamo postaviti za konjiča skromno streho še pred zimo, katerega je pravočasno rešil, da ga naprej preživlja, in da mu bo mogel preskrbeti potrebno krmo.

V to svrhu prilagamo vsem naročnikom lista našega okoliša položnice, katerih naj se vsak izvoli poslužiti. Ako ne more več žrtvovati kot en sam dinar, naj se nikar ne sramuje. Nikogar naj re bo med nami, da ne bi mogel malenkosti žrtvovati, kajti nikdo od nas ne ve, če ne bo danes ali jutri potreboval tuje pomoči ako ga zadene nesreča. Napišite na hrbtu položnic »za Petra« in nič drugega. Ko bomo nabrano vsoto izročili njemu, bomo objavili v listu »Vojni invalid«.

Prosimo torej, naj nihče ne zavrže položnice. Raže vidimo, da nam jo vrne.

Naprašamo pa tudi vse krajevne odbore, ki tudi dobijo naše položnice v listu, da prispevajo k tej naši akciji po svojih močeh iz svojih blagajin. Tudi mi bomo, ako se bo obrnil kak krajevni odbor na nas, v takem slučaju vedno radi pomagali.

Naj ne bo nikogar, ki bi to našo prošnjo odklonil, zato izrekamo že v naprej najtoplejšo zahvalo.

Pomagaјmo drug drugemu!

Krajevni odbor v Trziču.

Trzič. Krajevni odbor obvešča vse svoje člane, da je preselil pisarno na Ljubljansko cesto št. 13 v prvo nadstropje, to je tik pošte in Slugove gostilne. Istotam se nahaja tudi pisarna Gospodarske in kreditne zadruga kraj. odbora v Trziču, katera je polagoma že začela poslovati in ima tam tudi svojo delavnico za pletilstvo. Člani lah-

ko dobe vsakovrstne pletilne izdelke, kakor nogavice vseh vrst po lastni ceni. Izdelujemo tudi po naročilu vse druge pletenine.

V vseh zadevah naj se torej člani obračajo v pisarno kraj. odbora, ker je odprta vsak dan od 8 do 12. V slučaju, da tajnik ni navzoč, prosite v delavnici zaposleno osobje, da ga pokliče. Nobe-nemu ne bo treba dolgo čakati.

Odbor opozarja, naj se vsak oglašja izključno le v pisarni in ne nadleguje predsednika v njegovem lokalu, ker je on večkrat prezaposlen in ne more dati v takem slučaju točnih informacij. Ne delajte drenja v njegovem lokalu, posebno ne takrat, kadar vidite, da ima veliko strank, ki kupujejo. Posebno ob nedeljah ne silite notri. Ako ni nikogar v pisarni in je ista zaprta, najdete tajnika v njegovem stanovanju v meščanski šoli vedno doma. Imejte torej obzir, ker le pisarna je na razpolago za vse zadeve, ki se jih ne more poleg zaposlenja na dolgo in široko obravnava-ti in s tem zadrževati kupujoče občinstvo.

PODPIRAJMO LASTNO ZADRUŽNIŠTVO.

Gospodarska in kreditna zadruga udruženja vojnih invalidov v Trziču naproša odbore, posebno pa vse članstvo, da nabavlja vse vrste pletenine (trikotažo) zase in svoje družine pri tej zadruzi. Zadruga izdeluje vse vrste nogavic, jopičev, kopic, rokavic itd. po naročilu in ima blago tudi v zalogi. Izdelki prekašajo vse druge, ker so izdelani iz dobrega blaga solidno in trpežno, poleg tega pa so zelo poceni. Našim članom daje po najnižji, skoro po nabavni ceni.

Krajevne odbore prosi, da zbirajo naročila od članov, ter jih pošiljajo naši zadrugi z vzorci in željami.

Naj podpirajo invalidsko zadržno delovanje in olajšajo bedni položaj poslujočih vojnih žrtev. Pomagajo pa tudi samim sebi s tem, da dobe cenejše in solidno blago.

Pokazati hočemo svoje delo in zmožnosti, potem pa upamo, da nam bo tudi država pomagala. Ker smo voljni delati

in si pomagati med seboj, pokažimo, da smo ena sama velika družina, ki se med seboj podpira.

Upamo, da bo ta naša prošnja našla povsod odziv in razumevanje. Z delom bomo mogli podpreti naše najbednejše člane in članice.

Z združništvom pa hočemo pomagati tudi državi, naši lepi Jugoslaviji pri težkem reševanju invalidskega vprašanja, zato upamo, da bomo od vseh strani podpirani.

Vsem skupaj kličemo: Na skupno sodelovanje in k napredku!

Angleški vojni invalidi jugoslovenskim tovarišem.

Središnji odbor objavlja:

S pismom z dne 25. junija t. l. smo obvestili britansko legijo vojnih invalidov, da je naše udruženje pričelo zopet delovati. Dobili smo sledeči odgovor:

Dragi predsednik!

Z največjim zadovoljstvom je zaznala Britanska legija iz Vašega pisma od 25. junija t. l. da se je Vaše udruženje reformiralo in da je njegova aktivnost povečala v delu za dobrobit Vaših članov. Najiskrenejše želimo, da ta Vaša ponovna prizadevanja zanjejo kolikor mogoče hitre in boljše uspehe.

Obenem Vam pošiljamo našo revijo kot izvestje za leto 1931 o stanju naše organizacije, o delu in uspehih, v nadi, da Vas bo to interesiralo.

Ponovno izražamo naše najiskrenejše želje, gospod predsednik, za uspeh Vašega udruženja.

Vaš udani

E. C. Hit, l. r., glavni tajnik.

PO TOČI ZVONITI JE PREPOZNO.

Dopis iz Metlike:

Ko sem prebiral »Vojnega invalida«, sem zvedel, da nosijo mnogi člani v žepih rešenja, da so jim priznane pravice za nadaljnjo prejemanje invalidnine, pa jih niso predložili finančni oblasti. Žalibog imamo tudi pri nas take brezbriznike. Imamo člana, bolje rečeno imeli smo ga, ker se je dal samo pri organizaciji v Metliki vpisati kot član,

drugega tako dolgo nič, in sicer leta 1928, ko je dalo ministrstvo za soc. politiko razglasiti, da bo delilo pluge. Šele takrat je prišel, da bi se mu napravila prošnja za plug, potem se ga je videlo samo vsako nedeljo, ko je prišel iz 4 in pol kilometra oddaljenega kraja v Metliko redno k maši. Bil je 20%ni invalid, pa že 5. junija 1929, torej en mesec poprej, preden je prišel novi zakon od 4. julija 1929 v veljavo, mu je inv. komisija v Karlovcu priznala 30%. Če bi se bil pravočasno oglasil pri svoji organizaciji in pokazal novo uverjenje, bi mu ne bila invalidnina že 1. okt. 1929 ustavljena, pa niti ko je bil rok za zglastitev pri sodišču podaljšan do 31. decembra 1929, se ni zmenil. Šele pred kratkim, ko smo razglasili, da se naj vsi reducirani invalidi zglastijo pri svojih tajnikih, je prišel in prinesel novo invalid. uverjenje, da je 30% in prosil, če se da še kaj pomagati. Taka brezbriznost se bridko maščuje, ko je že vse prepozno. Niso pa krive tega organizacije same oziroma njeni funkcionarji, nego taki invalidi sami.

LEPA VIDA, nov, zelo zanimiv in bogato ilustriran mesečnik je začel izhajati v Ljubljani. Prinaša poučne in zabavne spise, povesti, pesmi itd. Naše čitatelje še posebej opozarjamo, da daje upravo »Lepe Vide« za nabiranje novih zanesljivih naročnikov znatne nagrade. Glede teh kakor tudi z naročili se je obračati na upravo »Lepe Vide«, Ljubljana VII, Celovška c. 96/I.

Takse za vpis v šole

Ker je med našim članstvom tudi mnogo takih, ki študirajo svoje otroke, je potrebno, da pojasnimo glede novih taks, ki jih je treba počenši letošnje jesen plačevati za šolanje.

I. Vpisne takse. Taksa za vpis na srednje moške in ženske šole (gimnazije, realke, učiteljska, vojno akademijo, železniško šolo in bogoslovnico) znaša 50 Din.

Taksa za vpis na meščanske šole, strokovne obrtne šole, kmetijske in logarske šole znaša 5 Din.

Ivan Vuk:

Pravljica o šipku

V nočeh, ko se zgamejo ciklopske perutnice vetrnega mlina, ki stoji tam v stepi in je viden z mesta, kakor polž s hišico, ki pregiblje svoje rogove, se zbuja stari mlinar in posluša njegov ropot in šum.

Svojemu prebivalstvu pripoveduje mlin v tistih nočeh vsakovrstne pravljice. Nekoč pa, ko je bil mlinar podnevi posebno zamišljen, je mlin izpregovoril:

— Pripovedoval ti bom pravljico o starem šipku.

Mlinar je šel, nasul pšenice na kamen, si zvil cigareto iz mahorke* in zapalivši jo, rekel:

— Poslušam!

In mlin je pripovedoval:

— Živel je nekoč pod mojo streho star mlinar, še starejši nego ti. Njegova postelja je stala tam, kjer stoji sedaj tvoja in sedaj je k tisti mizi, h kateri sedaj sedaj ti s svojo ženo in hčerko. Takrat je bila miza še nova. Kupil jo je od nekega človeka, ki je vozil k meni zlatorumeno pšenico.

Vdovec je bil tisti mlinar. Žena mu je umrla davno. Nisem je poznal. Ko se je naselil pri meni, je bil že vdovec.

Rad sem imel vdovca-mlinarja, kakor imam rad tebe, ženo tvojo in hčerko tvojo. Smilil se mi je, ker je bil tako samotni in od vseh zapuščen, kakor da ni bil sin človekov, nego sin zvezd.

Tudi on me je ljubil.

V dneh, ko sem spal in počival, je tih šel iz mlina, da bi ne motil moje spanja s svojo prisotnostjo. Šel je na vrt, na katerega hodiš ti in žena tvoja in hčerka tvoja in ki je za mojim hrptom. Ni bil takrat tako lep tisti vrt, kakor je sedaj. Zakaj vdovec je bil mlinar in hčerke ni imel.

Večkrat sem se prebudil, ko je hodil po vrtni težko zamišljen, takó, kakor si bil ti včeraj. Zakaj vem, da te tlači skrb radi tvoje hčerke, ki je že velika, a nima dote. Da je lepa, veš, a ker si mlinar in nimaš cekinov, te skrbi radi nje.

* Najcenejši sesekljeni ruski tobak.

Tisti mlinar-vdovec ni opazil v svoji zamišljenosti, da ne spim in ne počivam. Takrat sem ga opazil, kako je plel cvetlice in jih božal in jim govoril nežne besede, kakor jih je moral govoriti nekoč svoji ženi, zakaj ljubezen nauči človeka nežnih, mehkih besed.

Najrajši pa se je mudil pri starem šipkovem grmu. Tam je stal tisti grm, kjer rastejo sedaj rdeči nageljni tvoje hčerke.

Tisti stari šipkov grm je imel vse zgrbljeno deblo. Raskava je bila njegova skorja. Veliko burje in mnogo dežja je udarjalo vani. Lomila mu je toča mladike in mu bičala listje. Mraz in zima sta tiščala k bičanemu debelu svoje tedeno lice...

Zasadil je tisti šipkov grm človek, brez strehe, brez postelje, brez mize. Prišel je neke noči utrujen in zaspan pred moja vrata. Slaba in stara je bila obleka na njem. Sveženj majhnih šipkov je nosil na hrbtu. Potrkal je na moja vrata. Na mnoga je že trkal prej, a nikogar ni bilo, da bi mu jih odprl, zakaj bila so vsa lepo pobarvana in izrezljana, on pa ni nosil svatovske obleke. Takratni moj gost pa mu je odprl, ga napojil in nasitil in mu postlal posteljo.

Drugo jutro se je zahvalil za posteljo, za hrano, za pijačo in rekel:

»Ničesar nimam, o mlinar, da bi ti poplačal za tvojo gostoljubnost!«

Odgovoril mu je mlinar:

»Nisem te pogostil zato, da mi plačaš! Pogostil sem te, ker si trkal na vrata. Idi v miru!«

Šel je človek s svežnjem šipkov na hrbtu, da jih proda v mestu vrtnarju. Tedaj se je, že na cesti, spomnil, da bi podaril svojemu gostitelju debelce šipkovo.

Vrnil se je in rekel:

»Dobri mlinar! Ne morem iti kar tako od tebe! Vzemi to šipkovo stebelce in vsadi ga na svoj vrt. Ono bo rodilo lepe cvetove, zakaj zlahno je! Naj ti govorijo tisti cveti, kar si storil meni, človeku brez strehe, brez postelje, brez mize!«

Vzradostil se je mlinar tistega iskrenega daru in gledal šipkovo drevesce.

Tako gleda človek na dete, kateremu odneso mater, in ne ve, kako ga prijeti in kaj z njim početi.

In rekel je človeku:

»Ljubim šipkov cvet! Ali ne vem, kako vsaditi in kako ga vzgojiti.«

Vprašal je človek:

»Imaš motiko in lopato?«

»Imam!«

»Prinesi mi motiko in lopato!«

Mlinar je prinesel človeku, kakor je želel.

Zopet je vprašal človek:

»Pokaži mi, kje hočeš, da bi rastel šipek?«

Pokazal je mlinar na tisto mesto, kjer rastejo sedaj rdeči nageljni tvoje hčerke.

Vsadil je človek tam šipkovo debelce, privezal ga h kolu, da bi ga, mladega in slabega, ne zlomil vihar, po-božal ga v slovo in odšel.

Nikdar več ni videl mlinar tistega človeka. A pozabil ga ni do svoje smrti.

Šipek je pognal korenine, razvil liste in ko je razcvetel prvič, se je mlinar razveselil njegovih rožnatih cvetov. Tako krasni so bili in tako nežni, kakor je krasna in nežna sama hvaležnost iz hvaležnega srca porojena.

Tedaj je mlinar glasno pohvalil spomin tistega človeka, ki mu je bil daroval šipek in mu ga zasadil...

Ljubil je mlinar tisti šipek in dobro je bilo šipku.

A mlinar je umrl.

Drug prebivalec se je naselil pri meni! On ni ljubil rož in vrta, zakaj žganjica mu je bila radost in veselje.

Od tistega dne ni nikdo pogledal na šipek, nikdo se radoval njegovih cvetov. Zapuščen je rastel, trpel v burji in dežju, v zimi in vročini. Nikdo mu ni odstranil polomljenega kola in tako je prišlo, mesto da bi kol podpiral in ščitil šipek, je šipek držal tisti polomljen kol in ga čuval, da se ni, mrtvec, zgrudil na zemljo. Pozimi ga ni nikdo zasipal z listjem in slamo, nikdo ga v vročini napajal. V hudih mrazovih mu je odmrzavalo deblo in veje so se lomile pod snegom. Če bi ne bilo krepkih korenin, poginil bi bil.

Otroci mlinarja, ki mu je bila žganjica radost in veselje, niso spoštovali cvetja šipkovega. Oni niti očeta niso spoštovali. Brezobzirno in sirovo so trgali tisto cvetje s celimi vejami in jih prodajali mimogredečim za sramotno ceno. Kupovali so jih fantje dekletom. A dekleta so jih zatikala za nedrija zato, ker so jih jim dajali fantje, a ne iz ljubezni do lepote. Zato se cveti tudi niso držali tam, za nedriji deklet, ker ni bilo tam ljubezni, ki je lepota, nego strast žgoča, od katere so veneli cveti in padali na prašno, blatno cesto.

Zaradi trpljenja, katerega je preživljal šipkov grm, se je hitro staral. Deblo se mu je krivilo, skorja postajala raskava. Ljubezni, ki bi mu bila lajšala življenje, mu gladila deblo, ni bilo.

In umrl bi bil, da se ni zgodilo tako, da je žganjica pognala mlinarja izpod moje strehe...

Nekoč, ko se je mlinar-vdovec posebno zamislil pri tistem starem šipkovem grmu, sem izpregovoril:

»Zakaj, o mlinar moj, so tvoje misli tako zamišljene, ko gledaš na stari šipek?«

Zdrnil se je mlinar-vdovec. Ni namreč opazil, da sem se vzbudil. Htel je k meni da mi nasuje zlatorumene pšenice. Zakaj navada mi je, da prigrizujem, ko sem buden.

»Zamislil sem se pri šipku, oprost! Pogosto se zamislim, ko ga gledam,« se je opravičil.

»Zakaj, o mlinar, se zamisliš, ko ga gledaš in kakšne so tvoje misli?«

Govoril mi je mlinar-vdovec:

»Tako zgrbljen in nelep je tisti šipkov grm, a rodi vendar tako prekrasne cvetove. Tako lepe, kakršne rodi samo mladost. Tako zlahne, kakršnih najde človek le v gosposkih vrtovih.«

»Zgrbljen je in nelep,« sem mu odgovoril, »ker je mnogo trpel. Tudi ti, o mlinar, si mnogo trpel, zato tvoje lice ni gladko in tvoje roke niso mehke. Zakaj le v brezdelju so roke brez žuljev in kdor ne trpi, nosi gladek obraz. Življenje v tistem šipku pa je še kljub mnogemu trpljenju kakor življenje mladosti. (Se nadaljuje.)

Taksa za vpis na univerzo znaša 100 Din. (Opomba: Z ubožnim spričevalom se takso za vpis na univerzo lahko oprosti.)

Poleg takse za vpis pa je treba plačevati še šolnino.

II. Šolnina. Ista se računi po davku. Ako znaša davek izpod 300 Din letno, ni treba plačevati šolnine. Sicer pa se deli šolnina v tri skupine.

Na univerzah, komercialnih visokih šolah, višjih pedagoških in drugih visokih šolah se plačuje po I. skupini.

Na srednjih šolah pa:

- a) za nižje razrede po III. skupini;
- b) za V. in VI. razred po II. skupini;
- c) za VII. in VIII. razred po I. skup.

Na učiteljskih, srednjih tehničnih šolah, višjih obrtniških šolah, trgovskih in mornariških akademijah, bogoslovnicah v I. in 2. letu po II. skupini, za nadaljnja leta pa po I. skupini.

Na trgovskih šolah po II. skupini.

Na meščanskih šolah, strokovno obrtnih in logarskih šolah po III. skupini.

Šolnina po skupinah je sledeča:

Kdor plačuje letno davka preko	Skupina		
	III.	II.	I.
300 do 500	100	125	150
» 500 » 750	125	150	200
» 750 » 1.000	150	200	250
» 1.000 » 1.500	200	250	300
» 1.500 » 2.500	250	300	350
» 2.500 » 4.000	300	350	400
» 4.000 » 6.000	350	400	450
» 6.000 » 9.000	400	450	500
» 9.000 » 12.000	450	500	550
» 12.000 » 15.000	500	550	600
» 15.000 od vsakih nadaljnjih 1000 Din še po	20	30	50

Podlaga je neposredni davek očeta in matere (obeh skupaj) ali pa samega dijaka, ako je brez roditeljev in če ima tudi svoje imetje (poleg roditeljev).

Potrdila o višini davka izdajajo davčne uprave, pri katerih je dotična oseba obdavčena.

Ako je oseba obdavčena pri več davčnih upravah, mora prinesiti potrdila od vseh teh uprav.

Državni in samoupravni uslužbenci, ki poleg svojih prejemkov nimajo drugega dogodka ali imetja in niso obdavčeni od davčnih uprav, dobe potrdila o davkih pri svojih uradih, ki jim odtegujejo davek od plač.

Vpokoenci pa dobe potrdila pri blaginjah, katere jim izplačujejo pokojnino.

Osebe, ki plačujejo uslužbentski davek potom markic svojim delodajalcem, morajo od istih delodajalcev prejeti potrdila.

Ako imajo vse te osebe poleg svojih službenih prejemkov še drugo lastnino, ki zanjo plačujejo davke pri davčnih upravah, morajo poleg potrdil od svojih uradov preskrbeti še potrdila o davkih od pristojnih davčnih uprav.

Ako se ugotovi, da je kdo prikril pravo višino davka in ni predložil potrdil vseh oblastev, kjer je obremenjen z davkom, ga zadenejo zakonite posledice.

Na državna in samoupravna oblastva, tudi davčne uprave, je treba vložiti prošnje za izdajo davčnih potrdil, ki jih je treba kolkovati po 5 Din in priložiti kolke za potrdila po 20 Din.

Za vpis več otrok na en zavod zadostuje samo eno davčno potrdilo. Za vpis na različne šole pa je treba eno davčno potrdilo v originalu, ostale pa v overovljenem prepisu. Prepise overavlja ono oblastvo, ki izda originalno davčno potrdilo, ali pa tudi sodišče.

Ako stranka prepise sama davčno potrdilo, plača za pregled in overitev

prepisa le 12 Din, ako pa mu uradno prepisejo potrdilo, plača pa 20 Din.

Tuji državljani, katerih roditelji stanujejo stalno v naši državi, plačajo vse takse za šole na isti način kot naši državljani.

Tuji državljani, ki študirajo v naši državi, njih starši pa prebivajo izven naše države, morajo predložiti potrdila o davkih od oblasti dotičnih držav. Pri vpisu se preračuna tuja valuta v našo po tečaju za dotični mesec.

Davčna potrdila ostanejo v arhivih šol in se ne vračajo. Na visokih šolah veljajo potem tudi za poletni semester.

Olajšave. Družine, ki imajo po več otrok, za katere bi morale po teh predpisih plačati šolnino, plačajo za prvega otroka (za istega je smatrati onega, ki se vpiše v šolo višje stopnje ali starejši razred s predpisano večjo šolnino, ne glede na njegovo starost) **polno šolnino**, za vsakega drugega pa le **polovično šolnino** po razredu za šolo, kamor se vpiše.

Šolska oblastva morajo izdajati za vsakega dijaka potrdilo o vplačani šolnini. S tem potrdilom se je treba potem izkazati, za katerega otroka je že plačana polna šolnina, da se za druge odmeri le polovična.

Ako pa se vpiše dotičnega, ki ima polno šolnino, kasneje, so roditelji ali skrbniki dolžni predložiti šolam, kamor vpišejo druge otroke, izjave, da bo dotični vpisan v šolo višje stopnje (z navedbo šole). Dotične izjave se shranijo do vpisa dotičnega.

Šolnina se ne plačuje:

a) na osnovnih šolah, vojaških akademijah, specialnih kmetijskih šolah, rudarskih šolah in občin obrtno-trgovskih šolah;

b) za učence-državne gojence;

c) za učence, katerih roditelji plačujejo manj kot 300 Din davka na leto;

č) za učence na srednjih in nižjih kmetijskih šolah.

Vpisnina se plačuje v kolkah, šolnina pa v gotovini.

Pripomba: Invalidi, vdove in sirote nimajo nobene specialne olajšave glede teh taks, pač pa le ob gori navedenih pogojih.

Raznoterosti

Za znižanje delovnega časa. Italijansko časopisje predlaga, da naj se sestane mednarodni urad dela ter sklepa o skrajšanju delovnega časa na izredni seji. Na sklicanje seje so baje že pristale Združene države, Nemčija, Francija, Španija, Poljska, Belgija, Danska in Čehoslovaška. Združene države pa predlagajo, naj se sploh uvede delovni teden 30 ur. — Za konferenco so razne države, to je res, ali pa bodo tudi za enotno rešitev in ureditev delovnega časa, to je pa realno vprašanje.

Število brezposelnih v Združenih državah Amerike je po izjavi predsednika ameriške delavske strokovne federacije, Greena, doseglo 11,238.000, to je za 1,335.000 več kakor v januarju letos.

Srebrniki po 50 Din. V narodni skupščini je bila sprejeta nujnost predloga, da se izdajo srebrniki po 50 Din. Kovati se bo smelo teh novcev za 550 milijonov dinarjev. Velikost novcev bo 36 mm v premeru. Srebra bo v novcu na 1000 gramov 750 gramov. Čisti dobiček srebrnih novcev po 10, 20 in 50 Din se bo stekal kot izredni državni dohodek za plačilo državnih obveznosti iz prejšnjih let.

Grobišče za 800.000 padlih vojakov. Na bojišču Donaumont, znanem iz svetovne vojne, je bil v prisotnosti predsednika francoske republike Lebruna,

vojnega ministra Boncourja in sto francoskih generalov otvorjen velikanski mavzolej, v katerega so zbrali kosti 400.000 francoskih in 400.000 nemških v svetovni vojni, na tem bojišču padlih vojakov. Mavzolej predstavlja 140 m dolgo masivno mrtvaško lopo, med katero se dviga visok stolp. Pred mavzolejem stoji v dolgih vrstah 120.000 belih križev. Narodi se pa še niso spametovali, še več takih grobišč bi radi imeli.

Zakaj se ne more priti do razorožitve. Neko tozadevno poročilo Društva narodov javlja, da je mednarodna orožna industrija imela leta 1925 čistega dobička 48.400.000 dolarjev. Najbrž je ta dobiček v poznejših letih še naraščal. In zastopniki te težke orožne industrije imajo skoro v vseh državah odločilno besedo.

SVETOVNI GOSPODARSKI PROGRAM ZEDINJENIH DRŽAV.

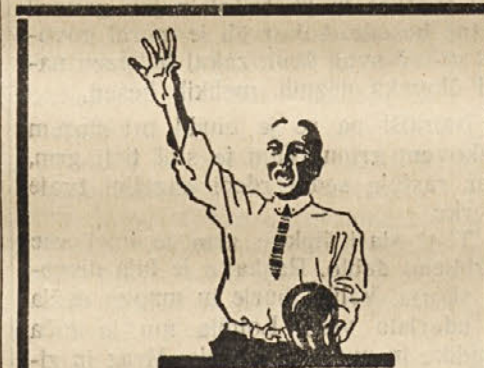
Najprej razorožitev Evrope, potem odpis dolgov. Tako so razglašali Američani. Sedaj je pa predsedniški kandidat predsednik Hoover povedal, da o odpisu dolgov ne more biti govora, Hoover meni enostavno: evropske države naj ustavijo oboroževanje, pa bodo lahko plačale vojne dolgove. Ni pa seveda izključeno, da pride prej ali slej do olaj-

izdaja Uduženje vojnih invalidov. Odgovorni urednik: Fricko Juvan. Kolodvorska ul. 35. Tiska tiskarna „Slovenija“ v Ljubljani. — Predstavniki za tiskarno: Albert Kolman.

in zaloga kavinih **Mocca Kock.**

Kocka za Din 1 — zadostuje za skodelico dobre črne kave.

Splošno lesostrugarstvo
H. Pečjak & drug

družba z o. z.
Ljubljana, Zalokarjeva 13

se priporoča za vse v to stroko spadajoča dela kakor kroglice lignum sanctum, kegle, kroglice, vseh vrst mizarskih okrasov, svetilke, lestence, pipe za sode, šahovnice, kuhinjske potrebščine i. t. d. Stalna zaloga. Niske cene

LEGAT — specerija — delikatesa — zajutrkovalnica
Ljubljana — Miklošičeva cesta šte. 28
Kava, dnevno sveža iz lastne novodobne pražarne

šanja plačevanja, toda le pod pogojem kompenzacij, to je, da evropske države odpro trg Zedinjenim državam. Če bi Amerika v državah, ki so ji dolžne, prodajala kmetijske pridelke in industrijske izdelke, potem bi bile mogoče olajšave glede dolgov. Svetovne krize je večina ma kriva politika Evrope. Zmanjšanje svetovnih izdatkov za oboroževanje eno milijardo letno, je predpogoj za obnovitev gospodarstva. Kljub politični nestanovitnosti v Evropi hočejo Zedinjene države sodelovati na gospodarski konferenci. To voljo so pokazale, ko so preprečile polom Nemčije.

LEVANTE

mednarodna špedicijska družba z omejeno zavezo
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 30

se priporoča cenl. invalidom, obrtnikom in trgovcem, ki dobivajo kako blago iz Inozemstva, za posredovanja, špedicijo, zacinjenje i. t. d. Izvršuje naročila hitro, točno in poceni.

Vojnim tovarišem in invalidom se priporoča

mesnica in delikatesa Janko Zevnik

Dunajska cesta št. 41

Ljubljana

V zalogi stalno vseh vrst svežega mesa kakor tudi mesni izdelki.

Razpošilja se po pošti, železnici itd.

Cena nizka!
Postrežba točna!

Vabimo Vas,

oblečite se pri nas!

Po svojem okusu si izberite oblačilnih potrebščin.

Za mal denar — Trenchcoate, suknje, obleke, perilo in drugo.

A. PRESKER
Ljubljana, Sv. Petrac. 14

Popravila, moderniziranje, zamenjava baterijskih radio aparatov za moderne na tok najkulantneje pri
RADIOVAL
Ljubljana, Dalmatinova 13
poleg hotela Strukelj

Dr. Pirčeva sladna kava

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.